

УДК 656.621

**ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПУНКТІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ ОБРОБКИ
ПЕРЕВІЗНИХ ДОКУМЕНТІВ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ**

**FEATURES OF THE WORK OF CONCENTRATION POINTS FOR THE
PROCESSING OF TRANSPORTATION DOCUMENTS IN RAILWAY
TRANSPORT**

Канд.техн.наук Я.В. Запара, Р.І. Боровець

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

Y. Zapara, PhD (Tech.), R. Borovets

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Адаптивна концентрація на залізниці в сфері вантажних та комерційних операцій означає територіальну концентрацію окремих частин технологічного процесу залежно від рівня інформатизації. Це сприяє економічній ефективності транспортної системи, підвищенню продуктивності праці та якості послуг. Таким чином, технологічні процеси залізниці можуть адаптуватися до рівня інформатизації. Наприклад, це дозволяє зосередити обробку перевізних документів на великих ділянках мережі з створенням ПКОПД (пункт концентрації обробки перевізних документів) без необхідності прив'язки до місця проведення вантажних робіт.

Традиційно, при використанні паперового документообігу, товарні контори розміщувалися на території станції, де здійснювалося оформлення перевезень. Вантажовласники приходили до цих контор з документами для підписів. При концентрації вантажної та комерційної роботи товарні контори працювали за розкладом станції або закривалися при повному закритті малодіяльної станції для вантажних операцій.

На даний момент рівень інформатизації технологічних процесів залізничного транспорту України дозволяє сконцентрувати обробку перевізних документів вантажних станцій значного полігону в одному місці – в ПКОПД. Це означає, що технологічні вантажні операції продовжують здійснюватися на тих же станціях, а документальне оформлення відбувається централізовано в одному місці.

Теоретично є можливість сконцентрувати всю роботу з документального оформлення вантажних перевезень на залізничному транспорті в одному місці для всіх регіональних філій, наприклад, в Києві. Однак, більш доцільним є розміщення ПКОПД в регіональних філіях на полігоні колишньої дирекції залізничних перевезень (ДН). Це обумовлено тим, що інколи вантажовласникам необхідно особисто з'явитися до ПКОПД для

вирішення питань, що виникають.

У процесі створення та функціонування ПКОПД важливо ретельно розробити організацію взаємодії між його співробітниками, комерційними працівниками вантажних станцій та працівниками господарства руху. Особливо це актуально при виконанні місцевої роботи для забезпечення якісних послуг клієнтам залізниці.

Розглянемо детальніше взаємодію ПКОПД та прикріплених до нього вантажних станцій під час проведення адаптивної концентрації, зокрема приймання до перевезення та видачі вантажів як у внутрішньому, так і в міжнародному сполученнях (експорт/імпорт). До ПКОПД закріплюються всі лінійні станції мережі колишніх дирекцій залізничних перевезень, що відкриті для виконання вантажних операцій. ПКОПД працює цілодобово, а штат формується відповідно до розрахункових потреб. Працівники ПКОПД за допомогою відповідних автоматизованих робочих місць виконують функції оформлення та обробки перевізних документів, переадресування вантажів, обліку щоденних нарахувань за всі надані послуги, а також підготовки супровідних форм звітності.

Наразі деякі етапи перевізного процесу, зокрема комерційний та технічний огляд вагонів, приймання-видача вантажу та інші, виконуються комерційними працівниками лінійних станцій. Під час денної зміни ці працівники складають і узгоджують з начальником станції план місцевої роботи на нічну зміну. Цей план ураховує прибуття вагонів, інформацію про можливі затримки на коліях станції (через зайнятість фронту, закриття під'їзної колії, митне оформлення вантажу або отримання листа вантажоодержувача тощо). Узгоджений план передається черговому станції на нічну зміну за допомогою електронної пошти у системі LotusNotes. Черговий ознайомлюється з планом та зберігає повідомлення в архіві системи LotusNotes.

У нічний час, коли відсутні комерційні працівники на лінійних станціях, уся інформація щодо фактичного часу прибуття вагонів на станцію, часу сповіщення відповідального працівника підприємства про надходження вагонів, часу початку вантажних операцій, наявності та тривалості маневрової роботи, часу завершення вантажних операцій, а також часу початку або закінчення затримки вагонів, реєструється черговим по станції у спеціальному повідомленні. Після закінчення нічної зміни це повідомлення передається за допомогою електронної пошти у системі LotusNotes працівнику комерційного відділу лінійної станції для подальшої обробки.